2.	“2017-2021-yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirish-ning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha harakatlar strategiyasi”. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-son farmoni. 2017-yil.
3.	O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 21-aprelda imzolangan “Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida davlat boshqaruvi tizimini takomillashtirish to‘g‘risida”gi PF-5024-son farmoni. www.lex.uz
4.	Avazov SH.M. Ekologiya va atrof-muhit muhofazasi.–T.: ILMZIYO, 2013.
5.	Gafurova L.A., Abdraxmanov T.A., Jabborov Z.A., Saidova M.E. Tuproqlar degradatsiyasi. O‘quv qo‘llanma. 2012.
6.	Artiqov A. Sanoat iqtisodiyoti. Darslik. – T., 2012 y.
7.	Fan dasturi Kattaqo‘rg‘on davlat pedagogika instituti Kengashning 2025-yil 28-avgustdagi 1-son bayonnomasi bilan ma’qullangan.

Dastur mualliflari:	O.N.Xaitov
E-mail:	oxunjonxaitov1995@gmail.com
Tashkilot:	Kattaqo‘rg‘on davlat pedagogika instituti, Aniq va tabiiy fanlar fakulteti, Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot kafedrasi

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor: **dots. S.M.Elmonov**

Aniq va tabiiy fanlar fakulteti dekani: **dots S.X.Rajabov**

Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot kafedrasi mudiri: **dots.Sh.K.Daliyev**

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI

KATTAQO‘RG‘ON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

Ro‘yxatga olindi
№ BD-60310100-.1.05
2025 yil “10” 09

“TASDIQLAYMAN”
Kattaqo‘rg‘on davlat pedagogika instituti rektori
_____ Sh.R.Urakov
2025-yil “10” 09

IINNOVATSION IQTISODIYOT

FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400 000	- Biznesni boshqarish va Huquq
Ta’lim sohasi:	410 000	- Biznes va Boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishlari:	60310100	- Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)

Kvalifikatsiya; Iqtisodchi

Kattaqo‘rg‘on-2025

Fan/modul kodi ECOINN306		O‘quv yili 2025-2026	Semestr 5	ECTS – Kreditlar 6	
Fan/modul turi Majburiy		Ta’lim tili O‘zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	**Fan nomi**	**Semestr**	**Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta’lim (soat)**	**Jami (soat)**
	Innovatsion iqtisodiyot	5	80	100	180

2. **I. Fanning mazmuni**

Fanni o‘qitishdan maqsad- talabalarga iqtisodiyotning turli tarmoqlariga innvestitsiyalarni jalb qilishning asosiy yondashuvlarni, innovatsion jarayonlarini samarali tashkil etish, innvestitsiya va innovatsiyalardan foydalanish yuzasidan samarali karorlar Kabul kilishni urgatishdan iboratdir.

Fanning vazifasi –talabalarni nazariy bilimlar, amaliy kunikmalalar, investitsion jarayonlarga uslubiy yondashuv xamda investitsion muxitni shakllantirish vazifalarini bajaradi.

TOP-300 talik ro‘yxatga kiruvchi xorijiy OTT tajribasiga muvofiqligi: Ushbu o‘quv fan dasturi Oli ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-martdagi 87-son “Oliy ta’limning me’yoriy-uslubiy hujjatlarini ishlab chiqish jarayonini takomillashtirish to‘g‘risida”gi buyrug‘iga asosan xalqaro tan olingan reytinglarda birinchi TOP-300 talik ro‘yxatga kiruvchi Stanford university (Rating-6) tajribasiga muvofiq takomillashtirildi.

https://www.stanford.edu/

II.Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

III.Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu: Innovatsion rivojlanishning asosiy tushunchalari. Innovatsiya nazariyalari

Innovatsiya iqtisodiyot mohiyati. Innovatsiyalarning mohiyativaxususiyatlari. Innovatsiya, tadbirkorlikvaularorasidaaloqalar, qonuniyatlar. Innovatsiyalar tasnifi. Asosiy yangiliklar va texnologik tuzilmalar. Innovatsiya nazariyasi turlari va ularning asosiy rivojlanish bosqichlari

2-Mavzu: Innovatsion jarayonlarning modellari

Innovatsion jarayonning mohiyati, shakllari, turlari va qonuniyatlari. Innovatsion jarayon subyektlari va ularturlari. Innovatsion jarayonning modellari. Modellarturlari. Modellartasniflari. Innovatsion jarayonlar va zamonaviy biznes modellari.

3-Mavzu: Innovatsion muhit-samarali innovatsiyalarning eng muhim sharti sifatida

Innovatsion muhi ttushunchasi va uning tuzilishi. Innovatsion muhitni shakllantirish. Milliy innovatsion tizimni shakllantirishning konseptual qoidalari, xususiyatlari hamda tendensiyalari. Milliy innovatsion tizimning umumiy tuzilishi. O'zbekistonning zamonaviy innovatsion infratuzilmasi.

4-Mavzu: Biznes g'oyadan biznes modelga

Biznes g'oya va uni yaratish. Biznes g'oyani ijodiy shakllantirish algoritmi hamda uni yechimlar tizimiga aylantirish (biznesmodeli).Biznesni modellashtirishning asosiy qoidalari. Tanlangan biznes modellarning ta'riflari. Kompaniyaning biznes modelini tanlash mexanizmi.M. Jonson, K. Kristensen, X. Kagermannlarning biznes modellari.

5-Mavzu: Intellektual mulk va uni himoya qilish usullari.

Intellektual mulk tushunchasi va mohiyati. Intellektual faoliyat natijalari. Fuqarolik muomalasi ishtirokchilarining tovarlar,ishlar va xizmatlarning xususiy alomatlarini aks ettiruvchi vositalar. Intellektual huquqlar. Intellektual mulkning qiymati va uni himoya qilish. Raqobat ustunligini saqlab qolish. Intellektual mulk ob'ektlarni himoya qilish usullari. Mualliflik huquqi va mualliflik huquqi ob'ektlari.

6-Mavzu: Innovatsion mahsulotlarni bozorga olib chiqish

Innovatsion mahsulotlar (xizmatlar) va innovatsion marketing bozorining xususiyatlari. Innovatsion mahsulotlar (xizmatlar) bozoridagi iste'molchilarning asosiy guruhlari. Innovatsion mahsulotni bozorga olib kirishda innovatsion mahsulotlar (xizmatlar) bozorini tahlil qilish. Innovatsion mahsulotlar (xizmatlar) bozoridagi muvaffaqiyat omillari. Innovatsion bozorda joylashishning o'ziga xosligi. Innovatsion mahsulotlar (xizmatlar)ni bozorga chiqarish strategiyasi.

7-Mavzu: Innovatsion strategiya

Innovatsiyalarni boshqarishning konseptual modeli: bozorga yo'nalganlik. Strategiya mohiyati, uning xususiyatlari. Tashqi innovatsion strategiya. Innovatsiyalar strategiyasi turlari. Hujum innovatsion strategiyasi. Himoya (mudofaa) strategiyasi. Oraliq strategiya. Singdiruvchan strategiya (litsenziyalashtirish). Imitatsion strategiya. Qaroqchi strategiya.

8-Mavzu: Innovatsion biznesda inson omili

Innovatsion biznesda inson resurslari samaradorligini belgilovchi omillar. Innovatsion biznesda inson resurslari samaradorligini belgilovchi omillar. Tashkilotdagi innovatsion jarayonning asosiy sub'yektlari. Innovatsion biznesda asosiy ahamiyatga ega bo'lgan odamlarning o'ziga xos xususiyatlari. Insonning innovatsion salohiyatini amalga oshirish shartlari.

9-Mavzu: Ilmiy-texnik tashkilotlarda xodimlar mexnatini tashkil etish

Ilmiy-texnik (innovatsion) tashkilotlar xodimlari mexnatini tashkil etishning xususiyatlari. Xodimlarni boshqarish. Jamoalar shakllanishi. Innovatsion faoliyatda his-tuyg'ular. Innovatsion faoliyat sohasida ishchilar mehnati motivatsiyasi va rag'batlantirish. Motivatsiya.

10-Mavzu: Innovatsion loyiha jamoasi: startapdan korporatsiyagacha

Innovatsion startap uchun jamoaning ta'rifi, tarkibi va zarurligi. Ilmiy va tijorat faoliyati. Jamoa bilan ishlashning ijobiy va salbiy tomonlari. An'anaviy va jamoaviy boshqaruv. Jamoalarning turlari. Ishlab chiqarish va aqlli jamoalar. O'zaro faoliyat va buzilmagan jamoalar. Kompaniyaning rivojlanish sharoitida jamoa dinamikasi. Innovatsion loyiha guruhini shakllantirish, saqlab qolish, rag'batlantirish va rivojlantirish tamoyillari.

11-Mavzu: Innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirish omillari

Innovatsion jarayonlarni amalga oshirish bosqichlari. "Innovatsion salohiyat" tushunchasi. Innovatsion faoliyatni rivojlanishiga ta'sir etuvchitarkibiy qismlar. Ishlab chiqarish texnologik Salohiyati. Tashkiliy boshqaruv Salohiyati. Innovatsion faoliyatda salohiyat dinamikasi.

12-Mavzu: Innovatsion iqtisodiyotda inson omilini faollashtirish

Inson omili, inson kapitali va inson salohiyati. Xizmatlar sohasidagi innovatsiyalar. Marketing innovatsiyalari va narxlarni shakllantirishdagi

Innovatsiyalar. Tashkiliy va biznesni yuritishdagi innovatsiyalar. Jarayonlar bo‘yicha va marketing innovatsiyalari o‘rtasidagi farq.

13-Mavzu: Innovatsion iqtisodiyotda xizmatlar bozorini rivojlantirish

Innovatsion xizmatlar bozorini hudud iqtisodiyoti rivojlanishiga ta’siri. Innovatsion xizmatlar bozorini shaklantiruvchi asosiy elementlar. Innovatsion xizmatlar bozori subyektlarining tarkibi. Innovatsion xizmatlar bozori infratuzilmasini guruhlash. Innovatsion xizmatlar bozori infratuzilmaelementlarining o‘zaro aloqasi. Texnologik konsorsiumlar.

14-Mavzu: Innovatsiyalarning sohalar bo‘yicha turlari

Raqobatdosh innovatsion modellar. Kurno-Nashning ortiqchalik samarasi dinamik modeli. Innovatsion jarayonlar rivojlanishiga ta’sir ko‘rsatuvchi omillar. Innovatsion jarayonlarni rag‘batlantirish. Oliy ta’lim muassasalari tuzilmasida innovatsion jamg‘armalarasosiy vazifalari

15-Mavzu: Iqtisodiyotda innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish

Texnologiyalar transferi markazlari (TTM). Iqtisodiyotda innovatsion faoliyatni rivojlantirish yo‘llari. Mamlakatda innovatsion faoliyatni shakllantirish va ularni Kengaytirish. “O‘zlashtirish” strategiyasi. “Ko‘chirib o‘tkazish” strategiyasi.

16-Mavzu: Innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirishda xorijiy tajribalardan foydalanish.

O‘tish iqtisodiyoti mamlakatlari. Innovatsion klaster texnologiyalarini qo‘llash. Xalqaro iqtisodiyotdagi klaster modellarini solishtirma xarakteristikasi. Yuqori texnologik tovarlarning innovatsion marketing Xususiyatlari. Yangi innovatsion tovarlarni ishlab chiqarishda maqsadli bozorning tahlili.

17-Mavzu: Korxonalarda eksport salohiyatini oshirishda innovatsion marketing texnologiyalaridan samarali foydalanish

Marketing texnologiyalari. SRM atamasi haqida tushuncha. Virusli marketing. Tarmoq marketing. nnovatsiya faoliyatiga davlatning faol aralashuv strategiyasi. Ilmiy faolliyatni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlanishi. Ilmiy-texnik raqobat. Xalqaro ilmiy hamkorlikni rivojlantirish yo‘llari. Innovatsion faoliyatni amalga oshirishda hamkorlik shartnomalarni ahamiyati.

18-Mavzu: O‘zbekiston milliy innovatsion tizimi

Innovatsion salohiyatni oshirish. Innovatsion jarayon subyektlari. “Web of Science” xalqaro ilmiy ma’lumotlar bazasi. Ilmiy kashfiyotlar. O‘zbekiston Respublikasida ilmiy kashfiyotlarni muhofazalash. O‘zbekiston Respublikasi iqtisodiyotining rivojlanishida ilmiy kashfiyotlarning roli

19-Mavzu: Intellektual kapital va intelektual mulkni shakllantirish va boshqarish

Respublikamizda innovatsiya infratuzilmasini shakllantirish. Davlatning fan-texnika taraqqiyotini tartibga solish sohasidagi tartibga solish tizimi. Patent, litsenziya va sertifikat tushunchalari. Patent, litsenziya va sertifikat olish uchun shartnoma tuzish shartlari. Sanoat mulkini va xizmatlarni chet elda patentlashning sababi va vazifasi.

20-Mavzu: Ilmiy kashfiyotlar, ixtirolar va litsenziyalash

Ixtiro, foydali model, sanoat namunasi haqidagi talabnomalarning tuzilishi. Kashfiyotlarni aniqlash bosqichlari. Sanoat namunasining patentga layoqatlilik shartlari. Sanoat va tovar belgilari nima sababdan qo‘yilishini va uni ahamiyati. Sanoat namunalariga patent olish uchun talabnoma tuzish

IV. Amaliy (yoki seminar yoki laboratoriya) mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

1. Innovatsion rivojlanishning asosiy tushunchalari. Innovatsiya nazariyalari
2. Innovatsion jarayonlarning modellari
3. Innovatsion muhit – samarali innovatsiyalarning eng muhim sharti sifatida
4. Biznes g'oyadan biznes modelga
5. Intellektual mulk va uni himoya qilish usullari
6. Innovatsion mahsulotlarni bozorga olib chiqish
7. Innovatsion strategiya
8. Innovatsion biznesda inson omili
9. Ilmiy-texnik tashkilotlarda xodimlar mexnatini tashkil etish
10. Innovatsion loyiha jamoasi: startapdan korporatsiyagacha
11. Innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirish omillari
12. Innovatsion iqtisodiyotda inson omilini faollashtirish
13. Innovatsion iqtisodiyotda xizmatlar bozorini rivojlantirish
14. Innovatsiyalarning sohalar bo'yicha turlari
15. Iqtisodiyotda innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish
16. Innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirishda xorijiy tajribalardan foydalanish.
17. Korxonalarda eksport salohiyatini oshirishda innovatsion marketing texnologiyalaridan samarali foydalanish
18. O'zbekiston milliy innovatsion tizimi
19. Intellektual kapital va intelektual mulkni shakllantirish va boshqarish
20. Ilmiy kashfiyotlar, ixtirolar va litsenziyalash

V.Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

1. Innovatsion rivojlanishning asosiy tushunchalari.
2. Innovatsiyalarning mohiyati va xususiyatlari
3. Innovatsiya va tadbirkorlik
4. Innovatsiyalar tasnifi
5. Asosiy yangiliklar va texnologik tuzilmalar
6. Innovatsiya nazariyasining asosiy rivojlanish bosqichlari
7. Innovatsion jarayonning mohiyati va shakllari
8. Innovatsion jarayonning modellari
9. Innovatsion jarayonlar va zamonaviy biznes modellari
10. Innovatsion muhit tushunchasi va uning tuzilishi.
11. Milliy innovatsion tizimni shakllantirishning konseptual qoidalari, xususiyatlari hamda tendensiyalari
12. O'zbekistonning zamonaviy innovatsion infratuzilmasi
13. Biznes g'oya va uni yaratish
14. Biznesnimodellashtirishning asosiy qoidalari
15. M.Jonson, K.Kristensen, X.Kagermannlarning biznes modellari
16. Biznes modelni rasmiylashtirish: A. Ostervalderning yondashuvi
17. Biznes modelni biznes rejaga aylantirish
18. Intellektual mulk tushunchasi va mohiyati
19. Intellektual huquqlar
20. Intellektual mulkning qiymati va uni himoyaqilish
21. **Intellektual mulk ob'ektlarni himoya qilish usullari**
22. Litsenziyalash
23. Intellektual mulkni boshqarish
24. Innovatsiyalarni boshqarishning konseptual modeli: bozorga yo'nalganlik
25. Strategiya mohiyati, uning xususiyatlari
26. Innovatsiyalar strategiyasi turlari
27. Innovatsion biznesda inson resurslari samaradorligini belgilovchi omillar
28. Tashkilotdagi innovatsion jarayonning asosiy sub'ektlari

	29. Insonning innovatsion salohiyatini amalga oshirish shartlari 30. Innovatsion startap uchun jamoaning ta'rifi, tarkibi va zarurligi 31. Innovatsion iqtisodiyotda inson omilini faollashtirish 32. Innovatsion iqtisodiyotda xizmatlar bozorini rivojlantirish 33. Innovatsiyalarning sohalar bo'yicha turlari 34. Iqtisodiyotda innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish 35.Innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirishda xorijiy tajribalardan foydalanish. 36. Korxonalarda eksport salohiyatini oshirishda innovatsion marketing texnologiyalaridan samarali foydalanish 37. O'zbekiston milliy innovatsion tizimi 38. Intellektual kapital va intelektual mulkni shakllantirish va boshqarish 39. Ilmiy kashfiyotlar, ixtirolar va litsenziyalash 40. Innovatsion iqtisodiyotda menejment strategiyalari 41. Innovatsion marketing faoliyatini takomillashtirish 42. Innovatsion loyihalarni moliyalashtirish tizimi 43. Iqtisodiyotda innovatsion klasterlarni shakllantirish zarurati 44. Innovatsion iqtisodiyotda inson omilini faollashtirish 45. Korxonalarda eksport salohiyatni oshirishda innovatsion marketing texnologiyalaridan samarali foydalanish 46.Yangi mahsulotning muvaffaqiyat omillari. 47.Zamonaviy innovatsion marketingni strategik ko'rinishlari. 48.Yuqori texnologik tovarlarning innovatsion marketing xususiyatlari. 49.Yangi innovatsion tovarlarni ishlab chiqishda maqsadli bozor tahlili. 50.Yangi yoki takomillashtirilgan mahsulot chiqarish shartlari.
3.	**VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - innovatsion iqtisodiyotni moxiyati va zarurligi, innovatsion iqtisodiyot nazariy jixatlari, innovatsion iqtisodiyot samaradorligi xaqida tasavvurga ega bulishi; - loyixani moliyaviy, texnik iktisodiy taxlil qilish, investitsion risklar tushunchalarini va investitsion manbalardan foydalanish usul va yo'llarini bilishi va ulardan fondalana olishi; - innovatsion yondoshuv tamoyillarini shakllantirish, investitsion jarayonlarga innovatsiyalarni kiritish usullari borasida ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
4.	**VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar, testlar; • elektron va tarqatma materiallar
5.	**VIII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan iqtisodiy qarashlar va fikrlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	**Fan/modul uchun mas'ullar**: O.N.Xaitov – KatDPI, "Raqamli texnologiya va iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti (PhD).
7.	**Taqrizchilar:** A.Murodov–SamDU, "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrasi dotsenti, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (tashqi) N.Ibragimova– SamDUKF, "Raqamli texnologiya va iqtisodiyot" kafedrasi o'qituvchisi

	Asosiy adabiyotlar
1.	A.Taniyev. "Innovatsion iqtisodiyot". Darsik. – Samarqand: SamDUnashri, 2020 y.– 460 b.
2.	Ijtimoiy soha iqtisodiyoti. Darslik./i.f.d., prof. Q.X. Abdurahmonov tahririostida. – T.: Iqtisodiyot,2013.
3.	Salixov S.A. Innovatsion faoliyatni boshqarish. Darslik. – T.: TDIU, 2013.
4.	Xodiyev B.Y., ShodmonovSh.Sh. .Iqtisodiyot nazariyasi: Darslik. – T.: "Barkamolfayz media", 2017.
	Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar
1.	O'zbekiston Respublikasi "Yer kodeksi" to'g'risidagi qonun. – T.: "Adolat", 1998